

KOLENO

VYŠETŘENÍ KOLENE

1. Úvod a souhlas

- A. Umyjte si ruce nebo použijte alkoholový gel.
- B. Představte se pacientovi.
- C. Zkontrolujte jméno a datum narození pacienta.
- D. Získejte souhlas k vyšetření.
- E. Vezměte v potaz pacientův doprovod.

2. Zkontrolujte (s pacientem ve stoje)

Dívejte se po:

- otocích (suprapatellární; prepatellární; infrapatellární).
- jizvách.
- hypotrofii.
- erytému.
- deformitách (valgozita a varozita).
- asymetrii.
- Bakerově cystě v popliteální jamce.
- Pomůckách (např. vycházkové hole nebo chodítka).

3. Posud'te způsob chůze

- Zeptejte se pacienta, zda při chůzi používá nějaké pomůcky. Požádejte pacienta, aby se prošel po místnosti.

4. Zkontrolujte (s pacientem ležícím na gauči)

a) Pohledem

- Deformity (varozita a valgozita).
- Deviaci pately.

b) Pohmatem

- Zeptejte se pacienta, zda v nějaké oblasti pociťuje bolesti.
- Zkontrolujte teplotu. Porovnejte obě kolena pomocí hřbetu ruky.
- Otestujte citlivost podél kloubní linie a popliteální bursy.
- Požádejte pacienta, aby ohnul kolena do úhlu 90 stupňů.
- Prohmatejte kloubní linii, kolaterální vazy a úpony, tuberositas tibiae a femorální kondyly.
- Proveďte vyšetření kloubního výpotku s kolenem uvolněným v extenzi.
 - **Bulge test/masážní test/test vytěsnění tekutiny:** Pevným manuálním tahem přesuňte tekutinu přes horní okraj česky na boční stranu kolena. Poté rychlým a pevným pohybem posuňte ruku dolů k laterální straně kolena.

Test vyjde pozitivní, pokud uvidíte, že tekutina přetéká do anterio-mediální části kolena (**obrázek 17.1**).

Obrázek 17.1: Demonstrace Bulge testu/masážního testu/testu vytěsnění tekutiny.

- **Patellar Tap Test:** Postavte se na pravou stranu pacienta a pomocí levé ruky pevně zatlačte střed stehna k hornímu okraji patelly. Pevně podepřete čěšku a svižně ji poklepejte pravou rukou. Test vyjde pozitivní, pokud pocítíte zjevnou „plovoucí čěšku“ nebo pokud uslyšíte lupnutí, když se čěška odrazí od stehenní kosti (**obrázek 17.2**).

Obrázek 17.2: Demonstrace Patellar Tap Testu.

c) Změřte obvod stehna

To se provádí za účelem kontroly hypotrofie stehna (v pevném bodě nad tuberositas tibiae nebo 10 cm nad horním hranou čěšky) (**obrázek 17.3**).

Obrázek 17.3: Měření obvodu stehna pro vyloučení hypotrofie stehna.

d) Pohybem

Nejprve otestujte aktivní pohyblivost. Pokud je omezena, otestujte pohyblivost pasivní.

- Flexe (pohmatem pro třaskání).
- Extenze a hyperextenze.
- Lasegueův příznak.

5. Speciální vyšetření

I) Přední a zadní zásuvkové testy

- Pacient ohne kolena, přisedněte jeho chodidla a pohybujte jeho nohama dopředu a dozadu, hledejte nadměrnou pohyblivost a zadní posun tibie (**obrázek 17.4 a obrázek 17.5**).

Obrázek 17.4: Demonstrace předního zásuvkového testu.

Obrázek 17.5: Demonstrace zadního zásuvkového testu.

- Tím otestujete stabilitu předních a zadních zkřížených vazů.
- Můžete také zkontrolovat stabilitu zkříženého vazu **Lachmanovým testem**, ale pouze pokud máte velké ruce. Abyste vyšetřili zadní zkřížený vaz, uchopte stehno zezadu a nohu zepředu a zatlačte kloub dovnitř. Abyste zkontrolovali přední zkřížený vaz, držte ruce v opačném směru. Uchopte stehno zepředu a nohu zezadu a zatlačte kloub dovnitř.

II) Test kolaterálních vazů

- Pacientovo koleno ohneme do úhlu 30 stupňů, zatlačíme na mediální a laterální kloubní linii. Dívejte se po vazivové insuficienci (**obrázek 17.6** a **obrázek 17.7**).

Obrázek 17.6: Vyšetření mediálního kolaterálního vazů.

Obrázek 17.7: Vyšetření laterálního kolaterálního vazů.

III) Nabídněte provedení McMurrayova nebo Pivot Shift testu (pro vyloučení rotační instability)

- Ty jsou často nepříjemné a proto nejsou obvykle prováděny během vyšetření.
- **McMurrayův test:** Postavte se na pacientovu pravou stranu, uchopte nohu do pravé ruky a položte levou ruku na anteromediální plochu kolene. Zvedněte dolní končetinu, pokrčte koleno a abdukujte a vnitřně rotujte kyčel. Test na poranění menisku vyjde pozitivní, pokud ucítíte přeskokování nebo uslyšíte skřípání pod levou rukou (**obrázek 17.8**).

Obrázek 17.8: Demonstrace McMurrayova testu.

- **Pivot Shift Test:** Držte nohu natočenou dovnitř a ve valgózním postavení, chodidlo zastrčené pod vaší paží. Převed'te koleno do flexe a zpět do extenze. Zjistěte zda sebou kondyl femuru škube dopředu a dozadu (**obrázek 17.9**).

Obrázek 17.9: Demonstrace Pivot Shift testu.

6. Dokončete vyšetření kolene

Uved'te, že byste chtěli:

- zkontrolovat kyčelní kloub a zvážít vyšetření kotníku.
- provést podrobné neurovaskulární vyšetření dolní končetiny.
- přezkoumat jakoukoli příslušnou radiologii.

7. Poděkujte pacientovi.

8. Přikryjte pacienta odpovídajícím způsobem. Zeptejte se, zda potřebuje jakoukoli pomoc s oblékáním.

9. Umyjte si ruce.

10. Pokud o to budete požádáni nebo pokud to čas dovolí, shrňte svá zjištění zkoušejícímu.

11. Opusťte místnost či kabinku a zavřete za sebou dveře či zatáhněte závěs.